

LANGREND. Dette er drømmen for enhver langrendsløber. Foto: Peter Hauerbach.

Langrend på Valdres vidder

Nord for danskernes foretrukne skiområder ved Lillehammer og til venstre for populære Høvringen, breder Valdres vidder sig. **Store, øde og indbydende til langrendsture og tilpas lange til at sjælen kan følge med.** Eller prøv noget nyt. Norges første skiskolajører findes ved Hindseter Fjeldhotel.

Af Ulla Lund
Berntnykke Tidende

Morgenen er overskyet og med juleor som slægesøvn nu dreven alpinist, men det er et par år siden han god

at bruge energi på langrend lægger vi langsomt ud. Mod højfjeldet går tre brede løjper fra Hindseter, og vi snupper nærmeste og letteste. En protesterende teenager lægger tid til, pauser og turen op tager en time senere kun 15 minutter for os »gamlinge«.

Til gengæld tager han faldene i fin stil, hvor vi andre lige skal samle knog-

REJSEINFO

Transport: 300 km fra Gardermoen Lufthavn. I bil ker ad E16 fra Oslo til Fagernes, og Rigsväg 51 over Valdresflya. Hindseter Fjeldhotel ligger ved Rigsväg 51 i Sjådalen op mod Juleheimen Nationalpark. Om vinteren må man køre til Byen Sjøs og dreje til venstre for at nå frem. Man kan også tage toget eller ekspresbus til Otta. Derfra foregår de sidste 60 km enten med besidit hoteltransport eller taxa.

Ophold: Kun med halvpension med mindre man booker sig ind på en af de få hytter, som hotellet har tæt på, og vælger selvstændigt. Aktuelle priser på hjemmesiden.

Snesko: Han kan komme på guidet sneko-tur for cirka 300 kroner per person. Løjer man selv løjer prisen på cirka det halve, og så sætter man selv farten.

Web: www.hindseter.no og www.upptir.no

jerne sammen. Oppe over trægrænsen er hans tålmodighed brugt op, og videofilmen på den bærbare løkker. Han vender om, men vi fortsætter opad og ind over det halvåbne fjeld, hvor blæsten rammer som slag. En time senere kommer vi i lidt læ i spredt birkeskov i det ellers åbne, sårbare terræn. De forbløste røde kinder og pipende lunger får en

pause til at ryde, når solen af og til spiller i fjeld og fjeldende småste.

Endelig går det herligt nedover. Fløve kilometer. Alligevel så tilpas, at man kan stå i en bred glideplav på løjpen, der er bred og jævn nok til at give los og lige kunne bremse lidt i inden de værste sving. Pludselig skal kanterne lide godt i underlaget, for et skilt advarer om at hovedvejen skal krydres forude med godt lefede ski.

Vel ovre venter en behagelig blød løjpe; med et fristende sidespor nedad mod søen, og vi snupper en ekstra omvej. Helt nede ved søen inviterer et halvåbent løkskur til en varm pause, før brændevogn, knuder og kvas ligger klar.

Næste dag beriger solen landskabet og indbyder til heldagsstur. Først skal opturen fra i går klarer hurtigt. Fra den velkendte top drejer vi af opover i det helt

hvide højfjeld, hvor der kun er trængsel og røde isede spor. Målet er Rusli Rundha. Sporene hælter og det er besværligt at komme opad, men vejr og udsigt gør det værd. Et par timer senere fører sporet over et par slugter, der heldigvis er markerede, for et tyndt dække af eventuel sne kan gøre dybderne under usynlige og farlige. Landskabet er både vildt og trykt. Trods timer opad kan hotellet af og til skimtes i det fjerne men ikke et menneske. Kun svævende rovfugle og vindens stille hvislen.

Vi når op og hen, hvor vi kan nyde kikket mod tredje fjeldtrække. Inden skispidsene nedad for også at have dagslyt til at ekoperimenterer med at køre helt nede langs den smalle del af øven Sjøn floden, som længere oppe er den mest benyttede til wildwater-rafting om sommeren.

det detaljerede løjpekort med højdekurver fremgår det, at der nok er en overkommelig gevejl, pæn støj men til at klare og fristende at tage direkte ned.

Fullt fart men uden farlige fald går det nedover. Godt valget i dag blev de lidt brede langrendsski med stålkanten frem for smalle hurtigløbere uden meget bid i kanterne.

Langs søer er landskab totalt anderledes. Blødt og blidt, med udsigt til bølgende fjeldtrækker op til begge sider, og formationer af sn og is langs huller og sidevandløb.

Besheim Fjeldstue ud fra Lemonsjø er næste dags langstede mål og kræver at bilen startes op en ti minutters tid til Lemonsjø A pincooter. Først er der mange løbere på løjperne, men efter en halv time drejer vi opad mod Besheim Fjeldhotel, og så tynder det gradvist ud.

En halv times tid senere er der udsigt til et stort åbent landskab. Heroppe bliver vinden, så trods sol og blå himmel er det bidende koldt og sporene føjet til. Efter et par gode ture nedad er vi nu i en anden dal, hvor der pludselig er småbækker og birkeskov. Som at køre i en mini-togbane. Et par stejle meter ned, op igen for at fløde ud oppe på en slags lav bjergkam.

Herfra går igen opad efter skoven har trukket sig. Besheim er fyldt med skiløbere ude som inde. Påsken er kommet til fjeldet. Det er det eneste tidspunkt på året, hvor enhver nordmand med respekt for sig selv må spænde langrendsskiene på og til fjelds med familien.

Vi møder et par lokal-kendte, som fortæller, at der på tilbagevejen er en siddeløjt helt op på et jomfrueligt højfjeld til suverænetørsel uden spor og endda en slags genvejl.

Ganske rigtigt løfter man sig hurtigt opad trods stigningen. Så holder sporene op. Og en række endnu højere snepudrede toppe, der ikke kunne ses nedefra, dukker op i højderne. Nu bliver det tungt og spændende. Fuldkommen som en skiløpede med benene godt ude til siden kramper jeg mig og gennem soft-ice. Højt oppe kan man se flere små prikker. Løbere der søger en god off-piste med langs siden af en top. De følger sig forsigtigt frem med skispidsene. Lidt efter glider de smukt på skrå ad bjergsiden.

Det giver fornyet energi. Vøl oppe vendes skiene forsigtigt ud på den ubørterede bjergside og vi glider nedad. Parten er forrygende men ikke farlig og følelsen utrolig: At køre her højt op i selvglinsende sne og selv trække sporene nedad

SNESKO TIL TOP-

En varieret sne-sko-løjpe på knap 4,5 kilometer i Norges første alpinist-land på Hindseter. Den må prøves. Også selv om de sidste dages store snefald har dækket den godt til, for skitene viser stadig vejen.

Løjpen starter ved hotellet og snekøene sidder fint og stramt. De første par kilometer går nemt bortset fra et par tumlede nedture ad enkelte stejle bakker, hvor det lige så meget var sjov at rulle ned af de bløde bakker.

Løjpen bliver opturen mere krævende. Vi skal småklatre og tagere fæste tag i de birke og gran-grene der byder sig til.

Endelig på toppen får vi et utroligt udsigt over det store landskab. Det er meget anderledes i bevægelse i snekøens. Sneen skal løftes godt sæt når man småklatrer, og ligeså gang foregår i tred-gående stilling.

Løjpen går pænt stejlt op og ned, men det er jo også meningen, at man skal kunne nå dertil og op, hvor man ellers ikke kan med noget andet transportmiddel.

Nedad når det nemmere. Man nærmer kaster sig frem i store skridt, og vi forcerer store åbne flader og småskov, inden det allersidst går en halv time ned af den brede skiløjpe.

SNESKO. Og så den anden vej, og helt uden for alfarvej... med sneisko.

med formidabile udsigter til samtlig sider. Og »hjemme« venter herlige kulturelle udfoldelser og hed pejs som dessert. Inden da er vi dog lige ude at chokolade, der blev bygget i går, og griner lidt at den »hovedløber« til kækkeren der nu er dækket af sne i to meters højde; sjovt at føle, at hotellet virkelig er underlagt elementærnes rasen og alligevel har så høj standard.

Code ting tager tid, og vel er der et par timer ekstra til Hindseter på Valdresflya end til de populære skiløjper så lidt sydligere. Men er rejseudgangen alligevel brugt, hvad gør så et par timer fra alle? Det ikke når bygges af den gamle brunhvide fotte, der pryler spisesstuen.

KORT. Langrendsløberne er afmærket, men et kort giver overblik.

I dag er »aperitif« historien om et postkort sendt fra Hindseter fra en dansk gæst til en modtager i København.

Året er 1903: »Først skulle postkortet med Johannes i hestskæret til Sjådal, hvor postmanden bragte det sydover til næste postdistrikt og så fremdeles - frem til båden til København. Det blev stemplet ved afgang og ankomst kun tre dage senere på adressen i København. Gad vide om det ville gå så hurtigt i dag, varmer André op foran den lune pejs og mad et værsø til salubuffeten.

Menen i dag er lakse-suppe krydret med estragon. Derfter er der helstegt frisk lammelår serveret med urtesky. Ovnbagt fennikel og stægte kartofler med sesamfrø. Til dessert følger en syrlig ostekage med frisk bærparé.

Vi nærmest vælter op i sengen efter en kort tur ude under fulkmånen. Termometret siger ved nattetide minus 22 grader og kalder på en lunseng.